

Aan de Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid
Postbus 90804
2509 LV Den Haag

MAC/19

0.2 96-21

Den Haag: 25 mei 1993
Ons kenmerk: 93.11217
Bijlage(n): diversen
Doorkiesnr.: 070-3499558
Betreft: Verlaging MAC-waarden
Ethylacetaat, methylisobutylketon,
talk en xyleen

Bij brief van 23 maart 1993, kenmerk GS-1623 heeft de Commissie Grenswaarden Gezondheidsschadelijke Stoffen (CGGS) van de Arboraad u medegedeeld dat zij zich heeft gebogen over de haalbaarheid van de door de Werkgroep van Deskundigen voorgestelde gezondheidkundige grenswaarden voor 13 stoffen of groepen van stoffen. Deze waarden zijn zoals te doen gebruikelijk getoetst in de achterbannen op de sociaal-economische consequenties van invoering ervan en de hanteerbaarheid in de praktijk. In het kader van de toekomstige aanpassing van de werkwijze van de CGGS c.q. procedure van benadering van belanghebbenden, is een aantal branche-organisaties uitdrukkelijk verzocht om relevante informatie beschikbaar te stellen.

In voornoemde brief wordt, op basis van het resultaat van het achterbanoverleg, geadviseerd om overeenkomstig het advies van de Werkgroep van Deskundigen voor 4 stoffen de bestaande MAC-waarde te verlagen c.q. een MAC-waarde in te voeren. Het betrof allylglycidylether, isopropylglycidylether en lachgas respectievelijk ozon.

Voorts heeft de CGGS u bij brief van 23 april 1993, kenmerk GS-1641, geadviseerd om voor styreen de MAC-waarde gefaseerd te verlagen en voor benzines (motorbrandstoffen) overeenkomstig het advies van de Werkgroep van Deskundigen een MAC-waarde in te voeren.

Met ingang van 16 april j.l. zijn de werkzaamheden van de Arboraad formeel overgenomen door de Sociaal-Economische Raad, die daartoe zoals u bekend is een Commissie Arbeidsomstandigheden heeft ingesteld. Deze Commissie heeft op 29 april j.l. de Subcommissie MAC-waarden ingesteld ter continuering van de werkzaamheden van de CGGS.

De Subcommissie MAC-waarden kan u thans mededelen dat het achterbanbeeraad omtrent de haalbaarheid in de praktijk van de door de Werkgroep van

Deskundigen voorgestelde waarden voor ethylacetaat, methylisobutylketon, xyleen en talk is afgerond.

Op grond van het resultaat van het achterbanberaad concludeert de Subcommissie MAC-waarden het volgende.

Ethylacetaat, methylisobutylketon en xyleen:

invoering op korte termijn van de door de Werkgroep van Deskundigen voorgestelde waarden voor deze drie stoffen zal met name in de lijmindustrie problemen geven. In deze industrie is sprake van gecombineerde blootstelling aan de verschillende stoffen waarvoor momenteel een verlaging van de MAC-waarde in discussie is of recent geadviseerd is om de MAC-waarde te verlagen.

Volgens de Vereniging Nederlandse Lijmindustrie (VNL) komen naast mogelijke moeilijkheden met de voorgestelde waarden voor de afzonderlijke stoffen, een aantal bedrijven in de problemen door met name de gecombineerde blootstelling aan diverse stoffen. Daarnaast wijst deze vereniging op het kostenaspect van reeds gepleegde investeringen teneinde, vooruitlopend op een verdere verlaging van de MAC-waarde voor toluen, vele lijmformuleringen aan te passen terzake van het gebruik van oplosmiddelen alsmede de te plegen investeringen om te voldoen aan de voorgestelde waarden. De aanpassingen hebben ongeveer fl 100.000 per produkt gekost. Geschat wordt dat de voorgestelde wijzigingen enige miljoenen gulden zullen vergen. Voorts wordt er op geattendeerd dat de voorgestelde waarden problemen kunnen geven bij gebruikers van de lijmen.

De VNL pleit voor een langere overgangstermijn van 2 tot 3 jaar teneinde te voorkomen dat betrokken bedrijven (met circa 350 blootgestelde werknemers) in moeilijkheden geraken.

De Vereniging van Verf- en Drukinktfabrikanten (VVVF) verwacht geen belangrijke consequenties van de voorgestelde verlaging van MAC-waarden voor de drie stoffen die in hoofdzaak worden gebruikt als grondstof voor de bereiding van verven en drukinkten in batchprocessen zowel in open als gesloten systemen. In incidentele gevallen zal een uitbreiding van de bestaande voorzieningen nodig blijken te zijn. De daarmee gemoeide investeringen zullen voor een bedrijf van gemiddelde grootte (circa 35 werknemers) tussen fl 100.000 en fl 300.000 liggen. De VVVF wijst er verder op dat in verband met het algemeen streven naar vervanging van oplosmiddel-rijke produkten door oplosmiddel-arme alternatieve produkten de trend in het verbruik van de drie stoffen een duidelijke daling vertoont. Het aantal potentieel blootgestelde werknemers wordt voor de drie stoffen geschat op respectievelijk 1400, 400 en 1800 werknemers.

Vanuit de overige achterbannen/bedrijven zijn geen signalen ontvangen die er op wijzen dat invoering van de voorgestelde waarden de betrokken bedrijven voor onoverkomelijke problemen zal plaatsen.

Door de Nederlandse Zorgfederatie wordt ook ten aanzien van deze stoffen gewezen op de bijzondere positie van ziekenhuizen als het gaat om financiële consequenties van nieuwe wet- en regelgeving. De Commissie Grenswaarden Gezondheidsschadelijke Stoffen van de Arboraad heeft in haar advies van 23 maart 1993 over onder meer de MAC-waarde voor lachgas, kenmerk GS-1623, haar standpunt ten aanzien van deze problematiek duidelijk gemaakt. De Subcommissie is van mening dat er geen aanleiding is om op dat standpunt terug te komen.

De Subcommissie MAC-waarden concludeert dat de invoering van de voorgestelde waarden conform het advies van de Werkgroep van Deskundigen haalbaar moeten worden geacht respectievelijk de betrokken bedrijven niet voor onoverkomelijke problemen zal plaats, mits echter een langere overgangstermijn dan de gebruikelijke 6 maanden in acht wordt genomen. De Subcommissie is van mening dat voor de drie stoffen een overgangstermijn van 2 jaar moet worden gehanteerd. Raadpleging van de achterbannen heeft uitgewezen dat hiertegen geen overwegende bezwaren bestaan.

Talk:

invoering van de door de Werkgroep van Deskundigen voorgestelde waarde voor talk van $0,25 \text{ mg/m}^3$ als tijd gewogen gemiddelde over 8 uur stuit op grote bezwaren.

De Vereniging van Verf- en Drukinktfabrikanten (VVVF) verwacht dat de voorgestelde verlaging van de MAC-waarde de Nederlandse verfindustrie noodzaakt tot een investering van circa 25 miljoen gulden. Voor vele bedrijven zullen de kosten van aanpassing een veelvoud bedragen van de kosten van reeds getroffen voorzieningen. Deze investering is volgens de VVVF voor de betrokken bedrijven in het licht van de huidige nationale en internationale economische situatie bedrijfseconomisch gezien niet realiseerbaar. Gezien de unieke eigenschappen van talk is de laatste jaren het gebruik van talk toegenomen. Ook in de toekomst wordt een lichte toename verwacht. Met name in watergedragen verfproducten, die in toenemende mate de traditionele verven gaan vervangen in verband met de drastische vermindering van oplosmiddelhoudende verven, is talk een sleutelgrondstof.

De VVVF acht vervanging van talk vanwege zijn unieke eigenschappen niet goed mogelijk. De mogelijkheid om talk als granulaat te verwerken, waardoor minder stofverspreiding, wordt onderzocht. Omtrent de haalbaarheid van deze schonere technologie kan nog geen uitspraak worden gedaan.

De VVVF verwacht dat indien de rendementspositie toelaat over te gaan tot een verantwoorde technologische aanpassing, een overgangstermijn van 3 tot 5 jaar noodzakelijk is.

De Vereniging Nederlandse Lijmindustrie (VNL) verwacht problemen bij een invoering van de voorgestelde waarde op korte termijn. Met een overgangstermijn van 3 jaar kan mogelijk de voorgestelde waarde worden gehaald. Een verlaging van de huidige waarde naar 2 mg/m^3 wordt haalbaar geacht.

De Nederlandse Vereniging van Rubber- en Kunststoffabrikanten (NVR) acht een verlaging conform het advies van de Werkgroep van Deskundigen gezien de internationale positie van bedrijven en de internationale mededinging/concurrentie niet aanvaardbaar. Geschat wordt dat de kosten van voorzieningen en onderzoek per bedrijf uiteenlopen van 100 duizend tot 2 miljoen gulden. In één bedrijf zou dat een kostprijsverhoging van 5% betekenen. Onmiddellijke invoering van de voorgestelde waarde zal voor 9 bedrijven gehele of gedeeltelijke sluiting inhouden, met uitstralingseffecten naar andere bedrijven. Bij de betrokken NVR-bedrijven zijn 3650 werknemers werkzaam. Een MAC-waarde van 2 mg/m^3 wordt door 8 van deze bedrijven haalbaar geacht, zij het met een verschillende overgangstermijn. Bij een aantal bedrijven loopt onderzoek naar de mogelijkheid om talk geheel dan wel gedeeltelijk te vervangen. Het resultaat wordt over 2 tot 4 jaar verwacht.

De Nederlandse Cosmetica Vereniging betwijfelt of de door de Werkgroep van Deskundigen voorgestelde waarde realiseerbaar is in bedrijven. Volgens deze

vereniging wordt ook bij gebruik van talk thuis gedurende beperkte tijd de voorgestelde waarde gemakkelijk gehaald.

Vanuit de overige achterbannen/bedrijven zijn via de vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties eveneens signalen ontvangen die wijzen op ernstige problemen bij de invoering van de voorgestelde waarde, met name vanuit de karton- en papierindustrie. De producent van talk, in casu Westmin Talc, verwacht mede gelet op de internationale concurrentie-positie zodanig grote problemen dat het voortbestaan van de talk-industrie in ons land in gevaar komt.

Ook vanuit de achterbannen van de werknemersleden van de Subcommissie zijn duidelijke signalen ontvangen dat invoering van de voorgestelde waarde moeilijk haalbaar wordt geacht.

Voorts is het de Subcommissie bekend dat met name in Frankrijk door Eurotalc onderzoek wordt verricht naar het effect van blootstelling aan talk.

De Subcommissie MAC-waarden concludeert dat de invoering van de voorgestelde waarde conform het advies van de Werkgroep van Deskundigen niet haalbaar is op korte termijn en dat vraagtekens te plaatsen zijn bij de haalbaarheid op middellange termijn. De Subcommissie is op grond van het resultaat van het achterbanberaad van mening dat een verlaging van de huidige MAC-waarde naar 2 mg/m³ als 8-uurs gemiddelde voor respirabel talkstof - met in acht neming van de gebruikelijke overgangstermijn van 6 maanden - realiseerbaar is en de betrokken bedrijven niet voor onoverkomelijke problemen zal plaatsen.

De Subcommissie zal in 1996, nadat de resultaten bekend zijn van het lopend onderzoek in Frankrijk, talk opnieuw aan de orde stellen teneinde te bezien of een herbeoordeling van talk wenselijk moet worden geacht.

Advies

Gezien vorenstaande adviseert de Subcommissie MAC-waarden om voor de volgende stoffen de daarbij vermelde MAC-waarden te gaan hanteren met in acht neming van de aangegeven overgangstermijn:

STOFNAAM, incl. CAS-nummer	MAC-waarde			Overgangstermijn
	ppm	mg/m ³	TGG	
Ethylacetaat (141-78-6)	150 300	550 1100	8 uur 15 min	2 jaar
Methylisobutyl- keton (108-10-1)	25 50	104 208	8 uur 15 min	2 jaar
Talk (14807-96-6)	2 8 uur (respirabel stof)			6 maanden Herbeoordeling in 1996

De Subcommissie is er van uitgegaan dat bedrijven waar redelijkerwijs mogelijk zorgdragen voor een zo laag mogelijk blootstellingsniveau.

Van het overzicht van stoffen dat door de Commissie Grenswaarden Gezondheidsschadelijke Stoffen van de Arboraad bij haar advies van 23 maart 1993, kenmerk GS-1623, over de MAC-waarde voor een viertal stoffen is bijgesloten, zijn nog in behandeling piperazine en silicium(di)oxide. De Subcommissie verwacht binnen afzienbare tijd te kunnen adviseren omtrent een te hanteren MAC-waarde voor deze stoffen.

De discussie omtrent de door de Werkgroep van Deskundigen voorgestelde waarde voor houtstof is in afwachting van het resultaat van de werkterreinanalyse opgeschort.

De schriftelijk bij de Subcommissie ingediende reacties op de haalbaarheid van de voorgestelde waarden voor de stoffen waarop dit advies betrekking heeft, zijn als bijlage bijgevoegd.

Voor wat betreft ethylacetaat, methyilisobutylketon en xyleen zij verwezen naar de documenten GS-1564, GS-1602 en GS-1636; voor talk naar de documenten GS-1536, GS-1569, GS-1614 en GS-1615.

C. St. Nicolaas,
voorzitter.

J.J. Brokamp,
secretaris.